

dereffektivitet, indgåelse af aftaler om udbringning af husdyrgødning eller erhvervelse af tillægsjord.

Forventningen om en forbedret fodereffektivitet er baseret på faglige vurderinger, blandt andet refereret i »Bæredygtigt landbrug« - Oversigt over resultater fra forskningsprogrammet Bæredygtigt landbrug - reduktion af gødnings- og pesticidforbruget.

Forbedret fodereffektivitet er et vigtigt instrument i Vandmiljøplan II aftalen, dels som et selvstændigt instrument til at nedbringe nitratudledningen fra landbrugsarealerne, og dels som et potentiale, der tillader en stramning af harmonikravene, uden at det indebærer en reduktion i husdyrholdet på den enkelte bedrift. Parterne bag aftalen om Vandmiljøplan II vil derfor nøje følge udviklingen i fodereffektivitet.

Endelig henledes opmærksomheden på pkt. 6 i Vandmiljøplan II-aftalen, hvorefter der skal foretages en midtvejsevaluering af den samlede plan. Denne evaluering vil finde sted i folketingsåret 1999-2000.

Vedrørende begrænsning af lovforslaget til at gælde for udvidelser/ændringer

Landbrugets organisationer udtrykker i henvendelsen ønske om, at der fastsættes bestemmelser som betyder, at opstramningerne kun kommer til at gælde ved besætningsudvidelser eller -ændringer med henblik på at undgå lovgivning med tilbagevirkende kraft.

Det er ved Vandmiljøplan II-aftalen og besvarelsen af åbningsskrivelsen til Kommissionen lagt til grund, at stramningen af harmonikravene sker i overensstemmelse med nitratdirektivets tidsfrister det vil sige henholdsvis december 1998 og december 2002 og for såvel eksisterende husdyrhold som for udvidelser/etableringer. Der er ikke i direktivet indeholdt mulighed for, at lade stramningen af harmonireglerne gælde for ændringer/udvidelser alene.

Vurderingen af miljøeffekterne, jf. bilaget til Vandmiljøplan II, er ligeledes baseret på, at stramningen sker i henholdsvis 1998 og i 2002.

Der ikke er tale om lovgivning med tilbagevirkende kraft, lovforslaget regulerer den fremtidige produktion.

Det er i bemærkningerne til lovforslaget lagt til grund, at tilpasningen - herunder for eksisterende brug - kan ske enten ved mere effektiv

fodring, ved indgåelse af udbringningsaftaler eller ved køb eller forpagtning af jord.

For så vidt angår stramningen til 1, 4 DE/ha for svinebrug og andre husdyrbrug er der en overgangsperiode på fire år til denne tilpasning. Det fremgår endvidere af lovbemærkningerne, at stramningen til 1,4 DE/ha for slagtesvin ikke forventes at udgøre en reel stramning. For så vidt angår konsekvenserne for sohold, fjerkræbrug og blandede brug, skal jeg henvise til ovenfor, hvor jeg henleder opmærksomheden på, at det følger af Vandmiljøplan II-aftalen, at der skal foretages en midtvejsevaluering af den samlede plan, og at denne evaluering vil finde sted i folketingssamlingen 1999/2000.

Lovforslaget hænger således nøje sammen med Vandmiljøplan II-aftalen og nitratdirektivet, og der er herefter ikke mulighed for alene at lade stramningerne gælde for udvidelser eller ændringer. Jeg finder det endvidere væsentligt, at der eksisterer en række tilpasningsmuligheder, herunder at der er en 4-årig overgangsperiode for stramningen på 1,4 DE.

Jeg har forelagt spørgsmålet vedrørende **genopretning af vådområder, ekspropriationshjemmel, kunstigt afvandede arealer og Landsplandirektiv** for Skov- og Naturstyrelsen, hvis svar jeg kan henholde mig til:

»Genopretning af vådområder

Landbrugets organisationer anbefaler, at man ikke fokuserer snævert på det politiske mål om etablering af 16.000 ha med våde enge, men giver mulighed for at yderligere arealer kan blive tilvejebragt.

Forligspartierne bag Vandmiljøplan II har besluttet, hvordan målet om fjernelse af 37.000 tons kvælstof skal nås. Blandt andet skal der ved genopretning af 16.000 ha vådområder fjernes 5.600 tons kvælstof. Forligspartierne har tillige besluttet at afsætte de nødvendige økonomiske midler til genopretning af disse vådområder i alt 100 mill. kr. årligt i perioden 1999-2003. Såfremt denne økonomiske ramme giver mulighed for at genoprette flere hektarer til vådområder, vil dette spørgsmål blive drøftet med forligspartierne.

Landbrugets organisationer anbefaler, at amtskommunerne sikres en central placering i arbejdet med etablering af våde enge.

Amtskommunerne skal inddrages mest muligt, og der skal i det praktiske arbejde lægges